

OTVORENO PISMO UN-TRIBUNALU U HAAGU

Poštovana gospodo!

Povod za ovo pismo jest javno objavljeni dokumenti institucije „International Residual Mechanism for Criminal Tribunals“ (MICT) o odluci izlaska iz

haaškog zatvora nekadašnjeg zapovjednika Vojne policije HVO-a Valentina Čorića 15. 1. 2019. Pišemo UN-tribunal, a mislimo na ICTY i na njegovog nasljednika MICT. Taj izlazak kao i prethodni u demokratskim zemljama nečuveno dugi sudski proces, dodatno je otkrio zamršene pravničke procedure, pojedinačna pristrana stajališta i slabosti dužnosnika UN-tribunala. Čorić je prema Statutima UN-tribunala i dosadašnjoj praksi trebao biti pušten još u rujnu 2018., a zadržan je gotovo četiri mjeseca nakon toga. Ovdje najprije želimo upozoriti na neka nehumana ograničenja vezana za ovo puštanje, jer čekaju i druge osuđenike ako se tu nešto ne promijeni. Kako se za njih nad UN-tribunalom nema komu žaliti, nama u Hrvatskom svjetskom kongresu kao članu UN-a s konzultativnim statusom dužnost je upozoravati na slabosti i bolja rješenja i u toj instituciji.

U toj rečenoj odluci, čak **u devet točaka ograničava se život Čoriću i nakon izlaska**, bez obzira što je jedan od sudaca (Antonetti) i pismeno inzistirao da osobe osuđene od UN-tribunala **trebaju biti ponovno integrirane u društvo, a ne isključivane iz njega**. Za ilustraciju tih oduzimanja osnovnih ljudskih prava, ovdje upozoravamo na neka od njih, a koja se u civiliziranom svijetu ne bi smjela nikako događati.

U odredbi pod b. rečenog dokumenta zabranjuje se **sada nakon prestanka djelovanja ICTY-ja Čoriću**, sudjelovati u društvenom životu s političkim aktivnostima, dok **kroz cijelo vrijeme postojanja toga suda osuđenima susjednih naroda to nije ni spominjano**, pa su stizali i u parlamente svojih zemalja. Bez obzira planira li se netko baviti takvim djelatnostima ili ne, ovdje se radi o dvostrukim mjerilima i očitoj diskriminaciji.

U odredbi pod c. Čoriću se **oduzima osnovno pravo slobode govora**, pri čemu on ne smije „ni s kime, uključujući medije“, razgovarati o svome slučaju, „uključujući sve aspekte događaja u bivšoj Jugoslaviji koji su bili predmetu njegovom procesu“. **Uz osjećanje nepravedne presude, sad o njoj ne smije ni govoriti!** Do 1990. pola Europe nije uživalo gotovo nikakve slobode, već bijaše u okovima totalitarnog sustava. Sada nas takvi postupci UN-tribunala vraćaju u komunizam koji smo do jučer osjećali na svojoj koži, ali i u fašizam i kolonijalizam čijih se pogubnih posljedica još nije riješio ovaj svijet.

Odredba e. je uistinu nečuvena i glasi ovako: „**Čorić ne smije učiniti nikakav prekršaj**“ („Čorić shall not commit any offence“). Čovjek bi morao biti Isus iz Nazareta ili sam Jahve da zadovolji ovu odredbu! Osim toga, tajne službe i agenti koji rade za UN-tribunal mogu dojaviti, tumačiti pa i klevetati što hoće i njima će se vjerovati. Ova odredba zvuči još strašnije kad se vidi da se iza nje nižu prijetnje u **odredbama f. i g.** da će Čorić, **prekrši li ijednu od navedenih odredbi**, biti odmah vraćen u zatvor do kraja pune presude.

Nadalje, daleko je od demokratskog duha da UN-tribunal na razne načine prijete i pravi pritiske na vlade, medije i javnost da se ne dovode u pitanje njihove presude. Ponovno i sta praksa kao u gore spomenutim totalitarnim sustavima! **Ako Akademija pravnih znanosti RH s vodećim pravnim autoritetima jednoglasno objavi pet kardinalnih pogrešaka UN-tribunala pri suđenju Hrvatskoj šestorci**, a ijedna je dovoljna da presuda padne, ako s više međunarodnih strana stručnjaci dovode u pitanje presudu, sve do onih iz Velike Britanije koji tvrde da „zajednički zločinački pothvat“ **ne bi bilo prihvaćen u sudbenom postupku nijedne razvijene države niti bi ijedan britanski pravosudni sustav ikada dopustio ono što se dogodilo na UN-tribunalu u Haagu**, tko to onda može zabraniti da se istinoljubivi ljudi i posebice žrtve UN-tribunala na to ne pozivaju?! Osim toga, nije dobro za napredak zdrave civilizacije da su tužitelji i sudci oni koji jedini bez posljedica mogu donositi lažne optužbe i krive sudove. Podsjećamo da je 13 (trinaest) Hrvata UN-tribunal pred cijelim svijetom optužio za ratne zločine, a onda ih nakon više godina bez ikakve naknade i isprike pustio iz zatvora u Haagu, jer im nije našao nikakvu krivnju. Pametnome dosta!

Općepoznato je da UN-tribunal djeluje pod utjecajem raznih političkih interesa, ali manje da su neki njegovi tužitelji i sudci podlegli „lobiranjima“ jedne strane u ratu. Evo par primjera koji su na više strana proglašeni i pravim skandalima. Nije nas iznenadilo kad je sudac Agius javno branio Tužiteljstvo, te tako potvrdio upozorenja mnogih, kako na UN-tribunalu sudci i tužitelji djeluju gotovo kao jedno tijelo. Naime, tražio je (PAZI!) **nakon završenog procesa i izrečene presude** da se Ćorića kazni produžetkom zatvora zbog njegova govora **kojega je još prije te presude izrekao pred svima i kamerama na Sudu**. Sudac Agius je pri tome tvrdio, da zatvor Ćorića još nije dovoljno preodgojio. Zar se zbog „preodgoja“ nisu ljudi dovoljno napatili, primjerice, u sovjetskim gulazima i jugoslavenskim Golim otocima?! Naveo je sljedeće Ćorićeve tvrdnje o kojima je ponovno htio ući u raspravu:

„Tužiteljstvo se prljavim metodama nije libilo za svoje suradnike u haškim procesima pogodbeno angažirati pojedine odvjetnike, pojedine sumnjive djelatnike sigurnosnih služba i pojedine političare najvećeg državnog ranga. Ti nečasni pojedinci koji su najčešće dolazili iz redova hrvatskog naroda, prodali su se svojim lažnim svjedočenjima i tajnim suradništvom s Tužiteljstvom kao i nuđenjem selektivnih ratnih dokumenata i falsifikata. Tužiteljstvo je znalo da se među njima nalaze pojedinci koji su činili ratne zločine, amnestiralo ih i zataškavanjem kaznenih djela štitilo zločince, a pred ovim sudom i pred sudovima BiH krivnju prebacilo na nevine ljude“.

Sudac Agius također se nije proslavio kad se u srpnju 2018. tiho zaputio Bošnjacima u istočni Mostar da mu se zahvale što je u sprezi s Tužiteljstvom UN-tribunala potvrdio optužnicu Hrvatskoj šestorci. Tom prigodom bošnjački mediji predstavljali su ga kao predsjedavajućeg sudskog vijeća koje je presudilo „zločinačkoj šestorki tzv. Herceg-Bosne“. **Bio je to nastavak po primjeru glavnih tužitelja UN-tribunala**, koji su nešto prije prihvatili bošnjačko „lobiranje“. Bijahu to Kenneth Scott i Serge Brammertz, kojima su također Bošnjaci u Mostaru uručili nagrade prije ili neposredno prije potvrđivanja presude Hrvatskoj šestorci. Neupućeni tužitelj Brammertz čak je izjavio u istočnom Mostaru, (PAZI!) kako „ovo mjesto“ simbolizira duh i primjer multietničnosti. A u njemu su tako temeljito „čišćeni“ svi ne-Bošnjaci, da su se na prste ruku mogli izbrojiti oni od njih koji su tamo ostali.

Tužitelj Scott je najavio dobrim domaćinima da će Hrvatska šestorka "biti proglašena krivom za udruženi zločinački poduhvat" i „barem potvrđivanje” prvostupanjske kazne. Istina, čulo se čak i iz bošnjačkih kritičnijih krugova kako je to „lobiranje“ bilo prozirno „kupovanje“ pojedinih tužitelja i sudaca, „na sramotu UN-tribunala i protivno vrednotama islamske vjere“ koja je u biti okrenuta istini i pravdi.

Uz oslobađanje Bošnjaka gotovo svake krivnje u ratu, tužitelji i sudci UN-tribunala ne bi nipošto smjeli biti tako pristrani i nasjedati na ulagivanja jedne od zaraćenih strana. **Ne samo da tako ne doprinose pomirbi** koju deklarativno ističu, nego što je još gore, raspiruju loše međunacionalne odnose, posebice kad je poznato da je u tom nesretnom ratu nestala polovica Hrvata iz BIH i da su najviše stradali upravo od Bošnjaka. **Takvim postupcima dodatno su zamračili i ono dobro što je UN-tribunal učinio.** Lako će svatko, pa i odgovorni u UN-u zaključiti, koliko su ovakve osobe vjerodostojne da budu na čelu UN-tribunala u Haagu, te institucije koja se predstavlja kao primjer vrhunske moralnosti na našem planetu.

S dužnim poštovanjem,

Vinko Sabljo, predsjednik HSK

Buchs, Švicarska, 27. siječnja 2019.